

DC-001-001467

Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May – 2015

Political Science : Paper - VIII

(Elective - I) (Indian Govt. & Politics)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001467

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : બંને વિભાગના પ્રશ્નોના ઉત્તરો મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં આપવા.

વિભાગ - ૧

૨૦

- ૧ રાજ્ય વિધાનસભાની મુદત કેટલાં વર્ષ હોય છે ?
(A) 5 વર્ષ (B) 6 વર્ષ
(C) 7 વર્ષ (D) 3 વર્ષ
- ૨ બંધારણ મુજબ રાજ્ય યાદીમાં કુલ કેટલા વિષયો છે ?
(A) 55 (B) 61
(C) 44 (D) 77
- ૩ ચૂંટણીપંચના કમિશનરની નિમણૂક કોણ કરે છે ?
(A) વડાપ્રધાન (B) મુખ્યમંત્રી
(C) રાષ્ટ્રપતિ (D) વિરોધ પક્ષના નેતા
- ૪ સરકારી કર્મચારીઓ તથા અધિકારીઓની ભરતી તથા પસંદગીના કાર્યો કોણ કરે છે ?
(A) જાહેરસેવા પંચ (B) વડાપ્રધાન
(C) મુખ્યમંત્રી (D) રાષ્ટ્રપતિ
- ૫ ભારતના સર્વોચ્ચ સરસેનાધિપતિ કોણ છે ?
(A) જનરલ વી. કે. સિંઘ (B) જનરલ કૃષ્ણ મેનન
(C) જનરલ માણેકશા (D) રાષ્ટ્રપતિ

- ૬ રાજ્યમાં કટોકટી જાહેર કરવાની જોગવાઈ કરતી બંધારણની કલમ કઈ ?
- (A) 356 (B) 350
(C) 300 (D) 360
- ૭ ખરડો કાયદો ક્યારે બને છે ?
- (A) વડાપ્રધાન સહી કરે ત્યારે (B) રાષ્ટ્રપતિ સહી કરે ત્યારે
(C) સંસદ સહી કરે ત્યારે (D) ન્યાયાધીશ સહી કરે ત્યારે
- ૮ રાજ્યસભાના સભાપતિ કોણ કહેવાય ?
- (A) ઉપરાષ્ટ્રપતિ (B) રાષ્ટ્રપતિ
(C) વડાપ્રધાન (D) કાયદા પ્રધાન
- ૯ એકમ રાજ્યનાં બંધારણીય વડા કોણ ગણાય છે ?
- (A) મુખ્યમંત્રી (B) કાયદામંત્રી
(C) રાજ્યપાલ (D) સ્પીકર
- ૧૦ UPSCના ચેરમેનની નિમણૂક કોણ કરે છે ?
- (A) વડાપ્રધાન (B) મુખ્યમંત્રી
(C) રાષ્ટ્રપતિ (D) ઉપરાષ્ટ્રપતિ
- ૧૧ કેબિનેટ સરકારમાં કોનું સ્થાન અગત્યનું હોય છે ?
- (A) રાષ્ટ્રપતિ (B) ઉપરાષ્ટ્રપતિ
(C) વડાપ્રધાન (D) સ્પીકર
- ૧૨ ભારતના રાષ્ટ્રપતિ પાસે કઈ સત્તા હોય છે ?
- (A) વાસ્તવિક (B) નામની
(C) વહીવટી (D) બહુજન
- ૧૩ રાષ્ટ્રપતિ પદ માટેની ઉમેદવારની લઘુત્તમ ઉંમર કેટલી હોય છે ?
- (A) 21 (B) 25
(C) 30 (D) 35

- ૧૪ બંધારણની કઈ કલમ નાણાકીય જોગવાઈ આપે છે ?
- (A) 360 (B) 200
(C) 260 (D) 300
- ૧૫ રાજ્યસભામાં કુલ કેટલા સભ્યોની સંખ્યા હોય છે ?
- (A) 200 (B) 225
(C) 238 (D) 250
- ૧૬ રાજ્યસભામાં રાષ્ટ્રપતિ દ્વારા કેટલા સભ્યોની નિમણૂક થાય છે ?
- (A) 12 (B) 15
(C) 20 (D) 30
- ૧૭ રાજ્યસભામાં દર બે વર્ષે કેટલા સભ્યો નિવૃત્ત થાય છે ?
- (A) 1/2 (B) 1/4
(C) 1/5 (D) 1/3
- ૧૮ ભારતમાં આયોજન પંચનાં અધ્યક્ષ કોણ છે ?
- (A) વડાપ્રધાન (B) નાણાપ્રધાન
(C) આયોજન પ્રધાન (D) રાષ્ટ્રપતિ
- ૧૯ ગુજરાતની વિધાનસભામાં કુલ કેટલી બેઠકો છે ?
- (A) 180 (B) 182
(C) 192 (D) 200
- ૨૦ ગવર્નરની નિમણૂક કોના દ્વારા કરવામાં આવે છે ?
- (A) મુખ્યમંત્રી (B) વડાપ્રધાન
(C) ગૃહપ્રધાન (D) રાષ્ટ્રપતિ

વિભાગ - ૨

૨ ભારતીય સંસદની રચના, સત્તા અને કાર્યોની ચર્ચા કરો. ૧૦

અથવા

૨ ભારતીય લોકસભાના અધ્યક્ષની સત્તા, કાર્યો અને મહત્ત્વ જણાવો. ૧૦

૩ ભારતના રાષ્ટ્રપતિનું બંધારણીય સ્થાન, સત્તા અને કાર્યો જણાવો. ૧૦

અથવા

૩ ભારતના વડાપ્રધાનની સત્તા, સ્થાન અને કાર્યો જણાવો. ૧૦

૪ (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) ૮

(૧) સર્વોચ્ચ અદાલતની રચના અને સત્તા

અથવા

(૧) રાજ્યપાલ.

(બ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) ૮

(૧) બંધારણમાં સુધારા કરવાની રીતિઓ

અથવા

(૧) ભારતનું ચૂંટણીપંચ.

૫ ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : (કોઈ પણ બે) ૧૪

(૧) બંધારણમાં થયેલ કોઈ પણ ત્રણ સુધારાઓ જણાવો.

(૨) સંસદ સભ્યોનાં વિશેષાધિકારો જણાવો.

(૩) ન્યાયતંત્રની સ્વતંત્રતા માટેની જોગવાઈઓ જણાવો.

(૪) વિધાન પરિષદની રચના જણાવો.

ENGLISH VERSION

Instruction : Write answers of both sections in main answer sheet.

SECTION - I

20

- 1 How many years is the term of State Assembly?
(A) 5 years (B) 6 years
(C) 7 years (D) 3 years

- 2 According to the Constitution, how many are the subjects in the state of the list?
(A) 55 (B) 61
(C) 44 (D) 77

- 3 Who is appointed the Election Commissioner?
(A) Prime Minister (B) Chief Minister
(C) President (D) Opposition Leader

- 4 Who works for the recruitment and selection of the Government employees and officers?
(A) Public Service Commission
(B) Prime Minister
(C) Chief Minister
(D) President

- 5 Who is supreme of Chief Military Forces in India?
(A) General V. K. Singh
(B) General Krishna Menon
(C) General Manekasa
(D) President

- 6 Which Constitution articles provide the declared state of emergency?
(A) 356 (B) 350
(C) 300 (D) 360
- 7 When does the bill becomes law?
(A) When Prime Minister's signature
(B) When Signed by the President
(C) When The signature of Parliament
(D) When A Judge's signature
- 8 Who is the Chairman of the Rajya Sabha?
(A) The Vice-President (B) The President
(C) Prime Minister (D) Law Minister
- 9 Who is the constitutional head of the unit state?
(A) CM (B) Law
(C) Governor (D) Speaker
- 10 Who is Appointment of Chairman of UPSC?
(A) Prime Minister (B) Chief Minister
(C) President (D) Vice-President
- 11 Who place in the important in the government of cabinet?
(A) President (B) Vice-President
(C) Prime Minister (D) Speaker
- 12 What are the powers of the President of India ?
(A) Real (B) The name
(C) Administrative (D) Plural

- 13 What is the candidate for presidential should have minimum age?
(A) 21 (B) 25
(C) 30 (D) 35
- 14 What is the Article of the Constitution gives financial provisions?
(A) 360 (B) 200
(C) 260 (D) 300
- 15 What is the total number of members in the Rajya Sabha?
(A) 200 (B) 225
(C) 238 (D) 250
- 16 How many members are appointed by the President of the Rajya Sabha?
(A) 12 (B) 15
(C) 20 (D) 30
- 17 In Rajya Sabha after every two years, how many members are retired?
(A) $\frac{1}{2}$ (B) $\frac{1}{4}$
(C) $\frac{1}{5}$ (D) $\frac{1}{3}$
- 18 Who is the Chairman of Planning Commission in India?
(A) Prime Minister (B) Finance Minister
(C) Planning Minister (D) President
- 19 How many seats in Gujarat State Assembly?
(A) 180 (B) 182
(C) 192 (D) 200
- 20 Whom is appointed by Governor?
(A) Chief Minister (B) Prime Minister
(C) Home Minister (D) President

SECTION - II

2 Discuss the formation of the Indian Parliament, power and functions. **10**

OR

2 Describe the powers, functions and importance of speaker of Indian Lok Sabha. **10**

3 Describe the Constitutional position of the President of India, the powers and functions. **10**

3 Describe the Authority of the Prime Minister of India, the location and functions. **10**

4 (a) Write a short note : (any **one**) **8**
(1) The compositions and powers of the Supreme Court

OR

(1) Governor.

(b) Write a short note : (any **one**) **8**
(1) Practices of Constitutional reforms

OR

(1) Election Commission of India

5 Give short answers : (any **two**) **14**

- (1) State any of the three amendments to the Constitution.
- (2) State privileges of members of Parliament
- (3) State provisions for independence of judiciary.
- (4) State the formation of Legislative Council.